

визначити у діапазоні до 2 %, якщо базою обрано чистий прибуток (збиток) підприємства, або до 0,2 %, якщо базою обрано суму доходів та витрат. Конкретний розмір кількісного критерію встановлюється керівництвом підприємства (наказом керівника).

Якщо за базу для визначення кількісного критерію у розглянутому прикладі підприємство обрало чистий прибуток, відповідно, кількісний критерій — 2 % бази (чистого прибутку). Чистий прибуток наступного року планується в розмірі 200 тис. грн. Таким чином, кількісний критерій — 4 тис. грн (200 тис. грн × 2 %).

Застосування критеріїв суттєвості до підприємства загалом передбачає можливість використання спрощеної системи бухгалтерського обліку та звітності, якщо обсяги діяльності нижчі законодавчо встановленого порогу суттєвості, а також встановлення необхідності відображення певних статей окремо, або у комплексно, що значно змінює ступінь акцентування уваги користувачів облікових даних на певних видах діяльності або активах (пасивах).

Таким чином від стану облікової політики підприємства залежить рівень організації бухгалтерського обліку, якість і правдивість обліку, забезпечення внутрішніх та зовнішніх користувачів достовірною та своєчасною інформацією та, загалом, механізм управління діяльністю конкретного суб'єкта господарювання. При чому одним з таких визначальних моментів в формуванні облікової політики підприємства є суттєвість облікової інформації, яка визначає спроможність її впливу на рішення користувачів фінансової звітності.

Список використаних джерел:

1. Бірюк О. Г. Підходи до облікової політики щодо відображення інформації про нематеріальні активи / О. Г. Бірюк // Проблеми економіки. – 2014. № 3. – С. 202–207. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pecon_2014_3_27

2. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 635 – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/v0635201-13>

НЕОБХІДНІСТЬ ПОСИЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ ПРИ ОПОДАТКУВАННІ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

Власюк Н. І., канд. екон. наук, Томчук І. І., студент, Львівський торговельно-економічний університет

Вітчизняна система оподаткування доходів фізичних осіб є фінансовим інструментом, який забезпечує найбільшу частку податкових надходжень до місцевих бюджетів адміністративно-територіальних утворень.

У сучасних умовах розбудови суспільства важливого значення набуває науковий підхід до ефективної побудови системи оподаткування доходів фізичних осіб з метою досягнення збалансованості інтересів учасників податкових відносин.

Механізм оподаткування доходів фізичних осіб в Україні не є досконалим: окремі положення податкового законодавства все ще не врегульовані та залишаються недостатньо опрацьованими на практиці. Як наслідок, виникає потреба підвищення ефективності податкового контролю та подальшого удосконалення система планування податкових надходжень.

Податок на доходи фізичних осіб — це податок, з утриманням якого зіштовхуються фактично всі підприємства та підприємці незалежно від специфіки їх діяльності. Тож не дивно, що під час проведення таких операцій можуть виникати певні помилки, що стосуються окремих видів порушень у частині нарахування, утримання, сплати та звітування з податку на доходи фізичних осіб. Чинним законодавством передбачена система штрафних санкцій за такі порушення.

Перелік фінансових санкцій за порушення податкового законодавства з питань оподаткування доходів фізичних осіб є недосконалим і не забезпечує у повній мірі виконання функції попередження та стримання порушень у даній сфері фінансових відносин. Зазначене зумовлює необхідність консолідації зусиль навколо забезпечення належної податкової дисципліни не тільки податкових та інших органів.

У вітчизняній практиці податкового адміністрування досить малодослідженою проблемою є податкова заборгованість з податків, що сплачують фізичні особи, що доводить доцільність інституційних змін системи обліку податкових зобов'язань, для чого необхідно запровадити податковий розрахунок утриманого (нарахованого до сплати) податку з доходів фізичних осіб із місячним звітним періодом та надати йому статус обов'язкової податкової звітності. Реалізація зазначеного надасть можливість наблизити сплачені суми податку до фактично утриманих і збільшити таким чином відповідні надходження до бюджетів органів місцевого самоврядування, забезпечивши дотримання принципу рівності в оподаткуванні [1, с.55].

Ефективність адміністрування податку з доходів фізичних осіб залежить від удосконалення та покращення показників роботи податкових органів у напрямку забезпечення відповідності зростання сум перерахованого податку показникам середньої заробітної плати. Розглядаючи зазначені показники, можна робити висновки про несплату податковими агентами податку з доходів фізичних осіб до бюджету.

Підвищення рівня методологічного забезпечення при проведенні аналізу діяльності платників податків — фізичних осіб в процесі контрольно-перевірочної роботи дозволить вирішити питання ефективності адміністрування податків з доходів фізичних осіб. Пропонується налагодити роботу зі створення електронного депозитарію актів документальних перевірок з питань оподаткування доходів фізичних осіб, що сприятиме підвищенню якості та результативності аудиту, економії фінансових та людських ресурсів. Платники податків повинні мати відносно високий ступінь усвідомлення наслідків своїх дій тощо [2, с.71].

Удосконалення податкового адміністрування спрямовується на усунення протиріч між державою та суб'єктами оподаткування. Вирішення цього завдання

потребує комплексного підходу, важливим пріоритетом якого є, зокрема, посилення податкового контролю.

На жаль, в Україні досі не створена загальна концепція фінансового контролю. Податковий кодекс, на нашу думку, повинен містити положення про поступове впровадження обов'язкового декларування майна (за ринковими цінами), впровадження контролю за витратами громадян, але з урахуванням положень декларації прав платників податків.

Очевидним є те, що неможливо охопити контролем абсолютно усіх мешканців країни. Тому на виконання закону повинні впливати не тільки караючі заходи держави, але й суспільна мораль, що засуджує несплату податків.

В Україні контроль за платниками податків необхідно збільшувати поступово для того, щоб різко не зменшити споживання, особливо житла, автотранспорту, що може призвести до спаду виробництва. Зміни податку можуть тягнути за собою значні коливання кон'юнктури.

Необхідно вдосконалювати систему відповідальності за порушення податкового законодавства.

Оскільки податок з доходів фізичних осіб залишається у розпорядженні місцевої влади в Україні, вона може краще запобігати ухиленню від сплати податку тому, що бачить реальні доходи своїх мешканців та зацікавлена у відповідних надходженнях податку.

Але для того, щоб краще реалізувати контрольну функцію, на нашу думку, необхідно виділити окремий податковий підрозділ, що підпорядковується місцевому самоврядуванню та відповідає за збір податку з доходів фізичних осіб, а також єдиного податку з доходів фізичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності, торгового патенту тощо [3, с. 125].

Також потрібно надати більше повноважень і мотивацій для збільшення контролю за платниками податку на місцевому рівні. За необхідності органом місцевого самоврядування може бути прийнято рішення щодо зменшення податкового зобов'язання платника податку. І навпаки, необхідно вдосконалити право приймати рішення місцевим самоврядуванням щодо диференційованого підходу до оподаткування, наприклад, під час оподаткування фізичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності, які сплачують єдиний податок.

На наш погляд, з метою збільшення фіскальної ефективності та реалізації принципу вертикальної справедливості оподаткування, доцільно поглибити диференціацію податкових окладів за ознакою виду підприємницької діяльності або за ознакою територіального знаходження у межах одного населеного пункту тощо.

Враховуючи обсяги „сірого” сектору економіки, податкове адміністрування потребує такого етапу, як виховання податкової культури, що спрямоване на укорінення громадської думки про тимчасовість виграшу при ухиленні від оподаткування.

Заходом проти умисного ухилення від сплати податків є підтримка розвитку конкуренції на всіх ринках, що зумовлює необхідність повного обліку витрат. Для підприємств будь-якої форми власності важливим завданням є

отримання кредитних ресурсів і пошук інвесторів, які очікують на правдиву фінансову звітність.

Ухилення від сплати податків означає викривлення даних у бухгалтерському обліку, ненадійні показники прибутковості, які відштовхують потенційних інвесторів, що, у свою чергу, негативно впливає на пропозицію робочих місць. Прозорість і гнучкість є головними нормами ведення бізнесу у сучасному світі глобалізації. Такі самі принципи є базовими і для побудови сучасної системи оподаткування.

Пряма залежність між ухиленням від сплати податків і зменшенням ефективності державних витрат, робить покращення контролю за використанням громадських коштів однією з головних передумов удосконалення податкових відносин в Україні.

Список використаних джерел:

1. Задорожня Л. А. Тенденції розвитку системи оподаткування персональних доходів в Україні / Л. А. Задорожня // Збірник наукових праць „Формування ринкових відносин в Україні”. – 2015. – № 5 (168). – С. 53–58.
2. Мартиненко В. П. Основні напрямки розвитку оподаткування доходів фізичних осіб / В. П. Мартиненко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. - № 5. – С.70-73.
3. Мельник М. І. Податковий контроль в Україні: проблеми та пріоритети підвищення ефективності : [монографія] / М. І. Мельник, І. В. Лещух. – Львів : ДУ „Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України”, 2015. – 330 с.

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЗМІНИ ТАРИФІВ НА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКИ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ

***Волюков В. В.**, канд. екон. наук, Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України, м. Харків, **Дем'яненко А. А.**, аспірант, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, м. Харків*

В сучасних умовах розвитку суспільства, житлово-комунальне господарство (ЖКГ) є багатогалузевим. ЖКГ – це комплекс, у якому переплітаються всі соціально-економічні відносини щодо забезпечення функціонування виробничих галузей, діяльності сфери послуг для задоволення потреб населення. Житлово-комунальний комплекс включає в себе взаємозалежні, але в той же час, і досить автономні підприємства та організації соціальної та виробничої сфери, функціонування яких прямо чи опосередковано пов'язане з задоволенням потреб населення у житлі і надання якісних комунальних послуг [4]. Серед первинних потреб, саме забезпечення людини житлом, якісними комунальними послугами, що відповідають встановленим санітарним і технічним правилам і нормам є фундаментальним для формування безпеки людського розвитку.